Szalay László Pál

Teremtés ünnepén

„Piros, ami vér
Haláltól megborzolt falevél
Piroslón kihunyó nap
Vakolat alatt téglaszív
Tetőt tart, s alkot falakat.
Piros, te merész
Pirosba oltott mész
Ujjatlan tövis
Így, mondd, mire mégy?
Lágy rózsaszínt várt
A váza az asztalon agonizált
Repedése nyomán örök folt szenvelgett
Míg a terítő egy őszi zsánerkép szegletébe hegedt.
Piros, megállít e szín
Úton, útfélen, lámpatestbe zárva,
Erdőrészt falatozva, bárhogy is, de várva
Ó ősz, te valós csodádra
Ó ősz, te lélek, véren vett váltsága....”

(sz.l.p.: Őszi sanzon)

Különleges ez az időszak a mi vidékünkön, amikor a természet egyszerre, nagy sietséggel ruhapróbába fog, és az egyöntetű zöld palástját a legváltozatosabb tarkaságra cseréli fel. Ha festő lennék, erre az időszakra vennék bérletet erdők, rétek, tisztások csodaváró szegleteiben, hogy le ne maradjak arról az intim pillanatról, személyes vallomásról, amit a természet óriás képes albuma mond el a tervező, alkotó, fenntartó iránt érzett hódolatáról. Ahogy egy apró kis élet kapaszkodik az édesanyja virgácsaiba, ahogy egy szerelmes feszülten figyeli választottjának rezzenéseit, ahogy egy hívő az oltár előtt térdel, mindent elmond. A természet vallomása tisztább, mint bármely kimódolt ima. Nem körmondatokba bújtatott félsz, önzés, irigység, gyávaság, kapzsiság, dicsekvés, üres lelkendezés, kötelességszagú gyónás, hanem egy tiszta lélegzetvétel, ami az elhasználódott világot csereszavatossá teszi.

Sok teremtés ünnepét megültünk már, szám szerint ez a kilencedik, de felmerül bennem, hogy vajon a sok előadás, projekt, bibliai párhuzam, könyvbemutató és –kiadás, kirándulás, találkozó, látóút közepette vajon mennyit tanultunk a teremtett világ hódolatából. Annyi minden sodort, kavargott, villódzott körülöttünk, hogy talán pont a teremtettség szimfóniáját ütötte agyon mindez. Lehet, hogy erre ráérezve szólított meg az ige, és a magyarázat első pontjában a semmi felhajtás gondolatáig jutottam. Ha kettő vagy három ugyanúgy kedves Istennek, akkor a kettőn, hármon keresztül megvalósult áhítat, dicsőítés, szolgálat életté tud nemesedni, és nem halott cselekedet marad, elzárva a világtól. A kicsinységünk feletti sopánkodás, ha jól értjük az igét Isten szemében, valami áldott boldogság: *„Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük."*(Mt 18:20)

Most sem lehetett az összegyülekezésben hiba, mert több mint százan futottunk össze, akárcsak a hangyák a lemorzsálódott édessütemény részecskéi körül, a telkibányai templomdomb panorámás magaslatán. A pirospozsgás, élettől megittasult fiatalok a régi korok feszestartású leventéit idézték az opálos tekintetű helyi gyülekezet emlékezetébe. A nevető jókedv legurult a dombtetőről, s a harangszóval együtt hívogatta a hűvös völgybe rekedt lelkeket. A templom körüli zsongás csak az istentisztelet kezdetével hagyott alább, addigra kiürült a sátor, kiürültek a vastagfalú, háziszörpös butéliák, és lovasroham utáni képet mutattak a szendvicses és sütis tárcák.

A közösség, a valódi közösség ízét is kerestük ezen az utolsó szeptemberi vasárnapon. Oldódott a lélek, oldódott a szó, oldódott egymásba a társaság. Volt csevej és társalgás, prédikáció és előadás, beszámoló és köszöntés, ének és emelkedettség. A sokféleség érték, nem csak a természeti környezetben, hanem az embervilágban is. Emberként is kibomolhat a létezés egy különleges színtere, az önimádatból felébredt homo christianus. Érdekes arányt mutatott a gyülekezet az ifjak és a vének összetételében. Száz körül mozogtak az új nemzedék tagjai, és az ötvenet alig tapodták a régi motorosok. Ezzel a keverési aránnyal mind a főn, mind az istennépében a legtöbb deresedő lelkipásztor bizton kibékülne.

A Lévay József Református Gimnázium Tóth Pál Diákotthona, a Füzesgyarmati Református Gyülekezet és az Aggteleki Nemzeti Park képviseletében megszólaló hangok mestere, aki azoknak üzenetét és frekvenciáját igazgatta, tudta az emberi akaratot nemes szándékká szelídíteni, és önmagunkról az égi világ, a Teremtő felé irányítani. Gellért Attila nevelőtanár az iskola falai közül való kiszabadadulás

lehetőségéről, a természettel való közvetlen érintkezésről beszélt. A teremtett világra nemcsak a kémcsöveken és a mikroszkópon keresztül kell, hogy rácsodálkozzanak a fiatalok, hanem annak masszív valóságával találkozva. Tóth Zoltán füzesgyarmati lelkipásztor szintén aláhúzta a virtuális világgal szemben az érzékszerveink használatba vételét, úgy ahogy a Teremtő ezt kitalálta. A gyülekezet fiataljainak erdélyi táborozását hozta fel példának az isteni megmentő szeretetre, ahogy egy patak felett átívelő híd leszakadt a gyermeksereglet alatt. Egyre többen ültek, álltak rá, még a végén elengedett, ahogy ez a világ is összeszakadhat az ember lába nyoma alatt. Senkinek nem görbült meg egy haja szála sem, de a világ nem biztos, hogy ilyen könnyen megússza, ha nem talál rá az irgalmas Istenre. Boldogh Sándor, az Aggteleki Nemzeti Park munkatársa rámutatott, hogy az emberiség nincs tisztában a természet működésével. Az ember vak arra, hogy lássa, az ökoszisztéma kényes egyensúlya biztosítja a gondtalan létezésünket. Elpusztítjuk az élőlényeket, mielőtt megismernénk azt, miként rendeltettek az ember szolgálatára.

A délután során kis csoportokban tanulmányoztuk a teremtett világunk Teremtő előtti hódolatát. Gyakoroltuk a *„műveld és őrizd"* (I Móz 1:15) bibliai felszólítást. Virágköltemények kerültek a templom és a bemutatókert különböző pontjaira. Földet lapátoltunk, talicskát toltunk, vizet hordtunk, növényeket párosítottunk egymáshoz, plántáltunk színes évelőket, és a végén gyönyörködtünk a munka eredményében.

Sándor Béla keramikus vezetésével betekinthettünk abba a miniatűr laboratóriumba, ami a Bibliában így hangzik: *„Aztán megformálta az Úristen az embert a föld porából…"* (I. Móz 2:7) Agyagot gyúrva átérezhettük, milyen az, amikor valami alaktalanból egy apró forma, szervezett, tervezett anyag létesül. Festett érmék készültek, amelyek a madárvilág, a természeti környezet, a közösségi együttlét szimbólumait ábrázolták..

A denevérvédelem kapcsán ismerkedhettünk meg az ultrahang kutatás első prototípusaival. A telkibányai Vártemplom toronysüvege bizonyos időszakokban akár több mint 1000 denevérnek is otthonául szolgál, ezrét fontos, hogy értsük, miért védett ez a faj. Tudjuk ezt is a gyülekezet gazdagsága körébe utalni, hogy háborítatlan, egymást támogató, együttélésre törekedhessünk.

Bartók József túravezető segédletével az őszi erdő egyedi arca tárult fel előttünk. A hegy mindig lehetőséget ad, hogy önmagunkon felül emelkedjünk, és messzebb, nagyobb távlatot lássunk. Teleszívhattuk a tüdőnk apró zugait is oxigéndús levegővel. Az erdő is

egyfajta tömeg, de csendes tömeg, ami az együttélés és alkalmazkodás példája lehet.

A teremtés ünnepén nem csak nekünk kell éreznünk az ünnepet. Mitől lehet átszellemültebb ez a nap? Ha minden teremtmény azzal dicséri a Mindenhatót, hogy azt teszi, amire rendeltetett. A maga helyén, sajátos eszközeivel, egyedi létezésével hirdesse az Ő dicsőségét: *„Teremjenek a hegyek békét a népnek és a halmok igazságot. Mint mikor eső hull a rétre, és zápor áztatja a földet: úgy virágozzon napjaiban az igazság, és legyen nagy békesség, míg meg nem szűnik a hold. Legyen bőven gabona az országban, a hegyek tetején hullámzó kalászok, legyenek olyanok, mint a Libanon: virágozzanak a városok, mint a földön a fű. Áldott legyen dicső neve örökké, töltse be dicsősége az egész földet! Ámen."* (Zsolt 72)